บทคัดย่อ

181927

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาวิธีการสืบสวนและสอบสวนอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานดิจิตอล (Computer Forensics) วิธีการรวบรวมพยานหลักฐานและการครอบครองพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ของเจ้าพนักงานตามมาตรฐานสากล อำนาจการสืบสวนสอบสวนของเจ้าพนักงานตามกฎหมายไทยในการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และปัญหาข้อกฎหมายไทยในการรับฟังพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ พร้อมทั้งนำเสนอรูปแบบการสืบสวนสอบสวนพยานหลักฐานดิจิตอล และทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายไทย และผลของการทำวิจัยพบว่า องค์การระหว่างประเทศ ได้เสนอแนวทางในการปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็ตาม แต่ดูเหมือนประเทศไทยยังขาดความพร้อมในการรองรับกับปัญหาดังกล่าวอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องแนวทางวิธีการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และบทกฎหมายที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนของเจ้าพนักงานไทย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้นำเสนอรูปแบบการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมไซเบอร์เชิงบูรณาการสำหรับประเทศไทย ซึ่งได้รวมเอาการสืบสวนสอบสวนวัตถุพยานรวมเข้ากับการสืบสวนสอบสวนพยานหลักฐานดิจิตอล และเสนอให้นำวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้กับวัตถุพยานมาประยุกต์ใช้กับการสืบสวนสอบสวนพยานหลักฐานดิจิตอลเพื่อเชื่อมโยงไปถึงผู้กระทำความผิดที่แท้จริง นอกจากนี้ได้เสนอให้แก้ไขปรับปรุงถ้อยคำกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจการสืบสวนสอบสวนของเจ้าพนักงาน เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำแนวทางการบริหารจัดพยานหลักฐานดิจิตอล และกำหนดกรอบมาตรฐานการตรวจพิสูจน์ตามวิธีการทางนิติวิทยาศาสตร์

Abstract

The purpose of this study is to investigate four issues as follows: Firstly, to study the method of investigating computer-related crime including computer forensics; secondly, to study an international standard concerning correcting and keeping of digital evidence by officials; thirdly, to study Thai officials' investigatory and inquiry power to cope with computer-related crime and to propose the model of investigating digital evidence for Thailand; finally, to study the legal issues related to the admission of digital evidence corrected and to propose amendments of Thai laws concerned.

The findings reveal that although several nations in the world have paid major concerns to cybercrime and international organizations such as the United Nations and Councils of Europe etc. also provide the guidelines to cope with such crime effectively, it seems that Thailand is still not in readiness to respond to this type of crime due to the lack of an appropriate investigating guidelines and necessary provisions concerning Thai officials' investigating power.

Consequently, the thesis proposes an integrated cybercriminal investigation model for Thailand in which the processes of physical crime scene investigation are integrated into digital investigation. It also suggests that general physical forensics be applied to the processes of investigating a digital crime scene in order to lead to the real perpetrator. Besides, it recommends that not only provisions concerning Thai officials' investigating power be amended so that the investigation of such crime can be conducted effectively but also the scope of the standard for computer forensics and digital evidence management guidelines be provided as well.